

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 6PP/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123012025
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Šuťaková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123012025.2

Uznesenie

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Beátou Šuťakovou, na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. januára 2024 v Prešove, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh odsúdeného A. B., nar. XX. X. XXXX v C., trvale bytom C. D. XX, okr. C. – D. t. č. ÚVV a ÚVTOS Prešov o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Košice – okolie zo dňa 30. 7. 2020, sp. zn. 4T/43/2020 v spojení s uznesením o neosvedčení zo dňa 14. 2. 2023 v trvaní 7 (siedmych) mesiacov a z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Košice – okolie zo dňa 11. 4. 2022, sp. zn. 4T/11/2022 v trvaní 16 (šestnástich) mesiacov, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 13.12.2023 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdeného A. B. o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že bol právoplatne odsúdený Okresným súdom Košice pod sp.zn. 4T/11/2022 v trvaní 16 mesiacov a sp.zn. 4T/43/2020 v trvaní 7 mesiacov so zaradením s minimálnym stupňom stráženia a diferenčnou skupinou „B“. Trest vykonáva v ÚVTOS Sabinov, kde sa správal vzorne. Počúval zamestnancov ZJVS a ÚVTOS, zúčastňoval sa kultúrno – osvetovej činnosti, vo voľnom čase sa kultúrne vzdelával, športoval atď. Za odmenu a dobré správanie bol preradený na otvorené oddelenie v Sabinove. Po prepustení z výkonu sa chce zaradiť do bežného života, nájsť si prácu a vychovávať deti, ktoré má nepľnoleté. Ďalej uviedol, že každý odsúdený čaká na chvíľu, kedy môže stať pred súdom ohľadne podmiennečného prepustenia; spravil chyby, ktoré nesmierne ľutuje.

Na verejnom zasadnutí súd vykonal dokazovanie výsluchom ods. A. B., prečítaním listinných dôkazov, a to: návrhu, odpisu z registra trestov, hodnotenia ÚVTOS Prešov, skráteného výpisu klienta a podstatného obsahu spisov Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 4T/11/2022 a sp. zn. 4T/43/2020.

Odsúdený A. B. uviedol, že trvá na svojej žiadosti o podmiennečné prepustenie v celom rozsahu, a to z dôvodu, že sa vo výkone trestu polepšil, ľutuje, že spáchal trestný čin, doma má tri maloleté dcéry, družka má 22 rokov a už nevládze. K príslušníkom ZVJS a spoluodsúdeným sa správa dobre. Odmenený nebol, potrestaný bol, dostal pokarhanie, bolo mu povedané, že nechcel pracovať, ale nie je si toho vedomý. Vo výkone trestu je prvýkrát. Pred výkonom trestu odsúdený pracoval, chodil do práce, pracoval na stavbách, pomáhal. Na doplňujúcu otázku, aký je jeho postoj k trestnej činnosti, uviedol, že normálny.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ päťkrát súdne trestaný, a to: - rozsudkom Okresného súdu Košice okolie sp.zn. 5T/97/2013 zo dňa 18.9.2013, právoplatným dňa 19.9.2013, za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchatelstva podľa § 20 Trestného zákona, pričom súd upustil od potrestania,

- rozsudkom Okresného súdu Košice okolie sp.zn. 3T/172/2014 zo dňa 23.7.2015, právoplatným dňa 24.7.2015, za prečin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody podmienene na 2 roky so skúšobnou dobou v trvaní 15 mesiacov do 24.10.2016, osvedčenie sa 6.3.2017, hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený,
- rozsudkom Okresného súdu Košice okolie sp.zn. 2T/17/2020 zo dňa 5.5.2020, právoplatným dňa 27.5.2020, za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody podmienene na 1 rok so skúšobnou dobou v trvaní 1 rok 4 mesiace do 28.09.2021, osvedčenie sa 16.11.2021, hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený,
- trestným rozkazom Okresného súdu Košice okolie sp.zn. 4T/43/2020 zo dňa 30.7.2020, právoplatným dňa 12.8.2020, za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody podmienene na 7 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky do 13.8.2022 a
- trestným rozkazom Okresného súdu Košice okolie sp.zn. 4T/11/2022 zo dňa 8.4.2022, právoplatným dňa 24.11.2022, za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody nepodmienečne na 1 rok 4 mesiace v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z hodnotenia odsúdeného Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov zo dňa 18.12.2023 vyplýva, že odsúdený A. B. nastúpil výkon trestu zo slobody sám dňa 9.1.2023 v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát. Adaptácia na podmienky výkonu trestu prebehla bez nedostatkov. V osobných veciach udržiaval primeraný poriadok, hygienické návyky mal osvojené. V societe odsúdených konflikty neboli evidované. Dňa 24.1.2023 bol premiestnený do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov a umiestnený do oddelenia výkonu trestu s miestom výkonu služby v Sabinove, kde mu bola v minimálnom stupni stráženia stanovená diferenciačná skupina „B“. Správanie, vystupovanie a plnenie interných predpisov bolo bezproblémové a na požadovanej úrovni. Vo svojom voľnom čase sa zúčastňoval aktivít organizovaných personálom oddelenia a vykonával upratovacie činnosti súvisiace s pozitívnym rozvojom osobnosti odsúdeného. Pracovne bol zaradený mimo ústavu na nestráženom pracovisku s dohľadom, kde vykonával činnosti súvisiace so spracovaním drevnej hmoty a jeho pracovná morálka bola hodnotená kladne. Extramurálny kontakt udržiaval so sestrou, družkou a deťmi formou korešpondencie, telefonátov a návštev. Za plnenie stanoveného programu zaobchádzania bol disciplinárne odmenený pochvalou. S cieľom skvalitnenia plnenia jednotlivých bodov programu zaobchádzania bola na návrh pedagóga realizovaná zmena diferenciačnej skupiny „B“ na skupinu „A“ a dňa 27.10.2023 bol umiestnený do otvoreného oddelenia toho istého ústavu. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v otvorenom oddelení prebehla bez nedostatkov. Za sledované obdobie je správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni, interné predpisy dodržiava. V kolektíve odsúdených vystupuje nekonfliktne, nevyskytli sa žiadne problémy v interpersonálnych vzťahoch. Príkazy a nariadenia príslušníkov a zamestnancov Zboru väzenskej a justičnej stráže plní, autority rešpektuje. V osobných veciach si udržiava náležitý poriadok. Vo svojom voľnom čase sa zúčastňuje prednášok, besied, kvízov a športových aktivít organizovaných v oddelení. Pracovne bol zaradený na viacerých pracoviskách, z ktorých nie sú evidované žiadne nedostatky v oblasti pracovnej morálky a disciplíny. K zvereným úlohám pristupoval aktívne a zodpovedne. Dodržiaval bezpečnostné pokyny a určené pracovné postupy na pracoviskách. Aktuálne je od 30.11.2023 zaradený na nestráženom pracovisku mimo ústavu s voľným pohybom ZVL Auto s.r.o. Sociálny kontakt naďalej udržiava pravidelne formou návštev, korešpondencie a telefonátov s družkou, deťmi a sestrou. Vo vzťahu k trestnej činnosti zaujal v priebehu výkonu trestu odňatia slobody sebakritický postoj. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody bol disciplinárne odmenený jedenkrát, disciplinárne potrestaný nebol. Po prípadnom podmienene prepustení sa plánuje vrátiť na adresu trvalého pobytu. Jeho resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienene prepustenie a riaditeľ ústavu ho odporúča podmienene prepustiť s dohľadom. V zmysle § 415 ods. 3 Trestného poriadku sa riaditeľ ústavu pripojil k žiadosti odsúdeného o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Z dodatku hodnotenia odsúdeného Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov zo dňa 25.1.2024 vyplýva, že došlo k zmene v správaní odsúdeného. Výrobný riaditeľ firmy Sanas, a.s. dňa 18.1.2024 formou emailu požiadal o vyradenie odsúdeného z nestráženého

pracoviska s voľným pohybom Sanas. Ako dôvod vyradenia uviedol: „Drzé vystupovanie, ignorovanie zadaní od vedúcich pracovníkov, všeobecnú lenivosť a sexuálne narážky.“ Odsúdený sa svojim konaním dopustil porušenia povinnosti podľa § 39 písm. a) a b) a § 48 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na základe tejto skutočnosti bol menovanému uložený disciplinárny trest podľa § 52 ods. 3 písm. a) zákona – pokarhanie. S prihliadnutím na aktuálne uložený disciplinárny trest riaditeľ ústavu zmenil predchádzajúci záver svojho hodnotenia tak, že odsúdeného neodporúča podmiennečne prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov vyplýva, že odsúdený odo dňa 9.1.2023 vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Košice okolie sp. zn. 4T/11/2022 zo dňa 11.4.2022 vo výmere 16 mesiacov a následne od 9.5.2024 bude vykonávať trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Košice okolie sp. zn. 4T/43/2020 zo dňa 30.7.2020 v spojení s uznesením o neosvedčení sa zo dňa 14.2.2023 vo výmere 7 mesiacov.

Zo spisu Okresného súdu Košice okolie sp. zn. 4T/11/2022 súd zistil, že trestným rozkazom zo dňa 11.4.2022 bol odsúdený A. B. uznaný vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 16 (šestnásť) mesiacov, pre výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Proti uvedenému trestnému rozkazu podal A. B. odpor, ktorý následne zobral späť, pričom súd uznesením zo dňa 24.11.2022, č. k. 4T/11/2022-183 zobral na vedomie späťvzatie odporu odsúdeného proti trestnému rozkazu Okresného súdu Košice – okolie sp.zn. 4T/11/2022 zo dňa 11.04.2022. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 24.11.2022. Výkon trestu nariadil súd dňa 8.12.2022, pričom do výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nastúpil dňa 9.1.2023.

Zo spisu Okresného súdu Košice okolie sp. zn. 4T/43/2020 vyplýva, že trestným rozkazom zo dňa 30.7.2020 bol odsúdený A. B. uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) mesiacov, výkon ktorého podmiennečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky. Trestný rozkaz u menovaného nadobudol právoplatnosť dňa 12.08.2020. Následne Okresný súd Košice - okolie uznesením zo dňa 14.2.2023, č.k. 4T/43/2020-114, právoplatným dňa 14.2.2023 vyslovil, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Košice – okolie sp.zn. 4T/43/2020 zo dňa 30.7.2020, neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) mesiac vykoná, pričom pre výkon trestu ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Výkon trestu nariadil súd dňa 20.2.2023.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 415 ods. 3 Trestného poriadku, ak podmiennečné prepustenie navrhne riaditeľ ústavu na výkon väzby alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo sa k takému návrhu pripojí, môže rozhodnutie o tom, že odsúdený sa podmiennečne prepúšťa, urobiť so súhlasom prokurátora aj predseda senátu.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že aj keď odsúdený spĺňa formálne predpoklady na jeho podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (spočívajúce vo vykonaní polovice uložených trestov odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) a § 66 ods. 3 Trestného zákona), súd nemá dostatočne preukázané, že odsúdený bude po prepustení na slobodu viesť riadny život. Súd je toho názoru, že odsúdený nespĺňa materiálne podmienky pre rozhodnutie o jeho podmienene prepustení. Z hodnotiacej správy ÚVTOS Prešov vyplýva, že jeho resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá, riziko recidívy je stredné a bolo konštatované, že vzhľadom na uložený disciplinárny trest sa neodporúča jeho podmienene prepustenie. A. B. bol dokopy päťkrát súdne trestaný, vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát. Odsúdený sa v minulosti opakovane dopúšťal rôznej trestnej činnosti, pričom ani vykonanie podmienene trestu odňatia slobody nemalo na odsúdeného výchovný účinok, keďže mu nezabránili v ďalšom páchaní trestnej či inej protiprávnej činnosti. Na základe týchto skutočností má súd za to, že správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody je len prispôsobením sa podmienkam tohto výkonu a že nemožno z neho vyvodiť, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život.

Je potrebné poukázať na to, že nielen správanie sa počas výkonu trestu je rozhodujúce na to, či bude odsúdený podmienene prepustený, ale je potrebné posúdiť aj jeho správanie do budúcnosti, či toto dáva záruku, že bude viesť riadny život. Ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienene prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienene prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'ovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, je súd toho názoru, že u odsúdeného je daná dôvodná pochybnosť, že u neho možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a dospel k záveru, že na prevychovu odsúdeného A. B. bude potrebné pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody vo výmere, aká mu bola trestným rozkazom Okresného súdu Košice okolie zo dňa 11.4.2022 sp. zn. 4T/11/2022 a trestným rozkazom Okresného súdu Košice okolie zo dňa 30.7.2020, sp. zn. 4T/43/2020 v spojení s uznesením o neosvedčení zo dňa 14.2.2023.

Takýto záver opiera súd aj o skutočnosť, že odsúdený sa dopúšťal opakovane trestnej činnosti a v minulosti mu už bol poskytnutý benefit v podobe podmienene výkonu trestu odňatia slobody avšak v skúšobnej dobe podmienene výkonu trestu sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu. Taktiež vo výkone trestu sa dopustil porušenia, ktoré odôvodňovali uloženie disciplinárneho trestu, nakoľko sa na pracovisku správal drzo, ignoroval uložené zadania a mal sexuálne narážky. Pre riadnu nápravu odsúdeného a naplnenie represívnej a prevýchovnej zložky trestu je podľa názoru súdu potrebné na odsúdeného pôsobiť aj zvyškom uloženého trestu odňatia slobody, aby tak riadne prehodnotil svoj postoj k páchaniu trestnej činnosti a svoje ďalšie správanie sa na slobode.

Keďže doposiaľ vykonaný trest nemal na odsúdeného dostatočný výchovný vplyv a podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je možnosť, nie povinnosť súdu, a zároveň aby bola zabezpečená čo najefektívnejšiu náprava tým, že odsúdený uložený trest vykoná, súd nerozhodol o prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, ale rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a žiadosť odsúdeného o jeho podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Prešov.